

konoplan

induplati

glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXXIII.

NOVEMBER 1985

Ob obravnavi devetmesečnih rezultatov poslovanja z mislimi že v srednjeročnem obdobju 1986—1990

Za devetmesečno obdobje ugotavljamo dokaj dobre finančne rezultate, čeprav količinski plan proizvodnje ni bil dosežen zaradi izpada proizvodnje ob občasnem pomanjkanju malon vlakna in preje v mešanici bombaž-sintetika. Najbolj občutna posledica tega je bilo nedoseganje plana izvoza na klirinško področje in nižji doseženi dohodek, kot bi sicer bil brez motenj v dobavi preje. Položaj je deloma omilil interventni uvoz preje iz Italije, vendar bo obveze do konca leta le z velikimi napori možno izpolniti. Vse združene TOZD so v obravnavanem obdobju dosegle pozitivne finančne rezultate, ki so višji tako v primerjavi z doseženimi v istem obdobju preteklega leta kot tudi v primerjavi s planiranimi. Če gledamo z vidika DO, pomenijo doseženi rezultati soliden napredek tudi v primerjavi s podskupino dejavnosti. Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo ter določeni izdatki (dnevni, pot-

ni stroški, reprezentanca, pogodbeno delo) so se gibal v skladu z določili ustreznih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov. Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo so v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta porasla za 82,8 %, dohodek pa za 97,4 %, sredstva za akumulacijo pa 112,1 %, kar pomeni tudi rast deleža akumulacije v dohodku. Pokritost konvertibilnega uvoza z izvozom je bila 3,25-kratna, udeležba izvoza v celotnem prihodku pa je znašala 66,4 %. Izvoz na konvertibilno področje je bil v primerjavi z letom 1984 višji za 76 %, na klirinško področje pa za 16 %.

V obravnavanem obdobju so bili izplačani čisti povprečni mesečni osebni dohodki na ravni doseženih v podskupini dejavnosti, čeprav so bili doseženi občutno boljši poslovni rezultati. V primerjavi s predhodnim obdobjem je bila dosežena najvišja rast na področju izločenih sredstev za investicije. Za razliko

od prejšnjih let predvidevamo do konca leta dobro preskrbljenost s surovinami in reprovornimi materiali. Devetmesečno poslovanje v veliki meri že predstavlja letošnje uspešnost poslovanja oziroma vsaj nakazuje smer razvoja posameznih kategorij do konca leta. Na osnovi analize devetmesečnega poslovanja namreč izdelujemo oceno poslovanja do konca leta, v pomoč pa nam je tudi pri planiranju za prihodnje leto. Čeprav se leto še ni izteklo in je do konca leta potrebno izpolniti še veliko obveznosti, smo z mislimi že v naslednjem srednjeročnem obdobju 1986—1990.

Priprave ob sprejemanju srednjeročnih planskih dokumentov gredo namreč h koncu, v pripravi pa je tudi plan za leto 1986, vendar še vedno niso znani pogoji gospodarjenja v prihodnjem letu, kar velja tako za dokumente in predpise zveznih in republiških organov kot tudi za poslovne odnose z našimi največjimi kupci.

Franc Velepec

Spremembe in dopolnitve pravilnikov o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo

Pravilniki so bili v TOZD in DSSS sprejeti v letu 1977, spremenjeni in dopolnjeni pa v letih 1978, 1979, 1982 in 1984. V zadnjem času so se ponovno pokazale potrebe po nekaterih spremembah in dopolnitvah, ki pa ne bi vplivale na sam sistem delitve OD in nagrajevanja.

Spremembe so potrebne zaradi novih zakonov, nekatere uskladitve pa nam nalagajo tudi družbeni dogovori in pa samoupravni sporazum dejavnosti, h kateremu smo pristopili.

Najvažnejši predlagani spremembi sta pri določanju OD pripravnikov in nadomestil OD zaradi odsotnosti ob boleznih ali negi družinskih članov.

OD pripravnikov so sedaj določeni v višini 70, 90 in 105 % od povprečnega OD v SRS v preteklem letu. Tako odmerjen OD za pripravnike s srednjo izobrazbo znaša trenutno manj od zjamčenega OD in je zato potrebno tem pripravnikom izplačevati zjamčene OD. Predlagana je uskladitev s panožnim sporazumom, ki določa za pripravnike OD v višini 70 % vrednosti del oz. nalog za katere se pripravnik usposablja.

Nadomestilo OD prejema delavci po veljavnem pravilniku v višini 75 % od osnove za nego družinskih članov, 90 % za odsotnost

zaradi bolezni in 100 % za odsotnosti zaradi poškodb pri delu in poklicnih bolezni. Kot osnova za nadomestilo je določeno mesečno povprečje OD, ki jih je delavec prejel v preteklem letu, ta osnova pa se valorizira le delavcem, ki so bili odsotni z dela več kot 6 mesecev, torej šele po šestih mesecih.

Pri določanju teh nadomestil OD smo vezani na samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva. Ta sporazum je bil sprejet v letu 1980, v letošnjem letu pa spremenjen in dopolnjen. Te spremembe so prinesle več novosti pri določanju in obračunavanju nadomestil OD zaradi bolezni, nesreč pri delu, nege družinskih članov in drugih odsotnosti iz zdravstvenih razlogov. Osnova za obračun nadomestila OD se po teh določbah povečuje mesečno z odstotkom povečanja povprečnega mesečnega OD na delavca v delovni organizaciji v tekočem letu. Tako obračunana nadomestila bodo bistveno večja od dosedanjih, zato je sporazum predvidel tudi lestvico določanja višine odstotka od osnove glede na trajanječasne zadržanosti z dela. Da ne bi spodbujali krajših odsotnosti zaradi bolezni, ni bilo smiselno tudi v naših pravilnikih določiti nižje odstotke za nadomestila za krajše odsotnosti.

Predlagano je, da se v pravilnikih določijo višine nadomestil OD v višini, kot jih zagotavlja navedeni sporazum in sicer:

- 75 % od osnove za prve tri dni odsotnosti z dela in ves čas odsotnosti zaradi nege obolelega družinskega člana,
- 80 % od osnove od 4—15 dneva odsotnosti,
- 85 % od osnove od 16—30 dneva odsotnosti,
- 90 % od osnove od 31 dneva dalje,

— 100 % od osnove za odsotnosti zaradi poškodb pri delu, poklicnih bolezni, transplatacije živega tkiva ali organov v prid druge osebe ali zavoljo dajanja krvi ter za vse primere bolezenskih odsotnosti vojaških invalidov in udeležencev NOV.

S panožnim sporazumom se usklajujejo tudi nagrade za učenje na proizvodnem delu, ki so predlagane v višini 0—35 % povprečnega OD v SRS v preteklem letu, odvisno od uspešnosti učenja pri delu in letnika šolanja.

V osnutek sprememb in dopolnitev so vnešene še nekatere določbe, nekaj členov pa je črtanih, ker nam to narekuje uporaba pravilnika v praksi ali pa se vprašanja urejajo neposredno z zakoni in sklepi pristojnih organov.

Alenka Kovačič

Proizvodni oddelki naše delovne organizacije

Z današnjo številko Konoplana odpiramo nov sklop reportaž. V vsakem Konoplanu bomo predstavili eno organizacijsko enoto naše delovne organizacije ter delavca oziroma delavko, ki je v njej zaposlen najdlje časa in nekoga, ki je komaj prišel v službo. Na ta način bomo imeli priložnost, da spoznamo delavca, ki ima v posameznem oddelku dolgotrajne izkušnje, pa tudi tistega, ki se šele privaja tovarniškemu utripu in pred katerim je še celo življenje.

Odločili smo se, da bomo organizacijske enote predstavili tako, kakor si sledi tehnološki proces. Zato vas tokrat seznanjamo s predilnico. O proizvodni dejavnosti predilnice, problemih, s katerimi se srečujejo, delovnimi pogoji v njej in še o marsičem, pa sem se pogovarjala z Antonom Ručigajem, obratovodjo OE predilnica.

Organizacijska enota predilnica s sukalnico

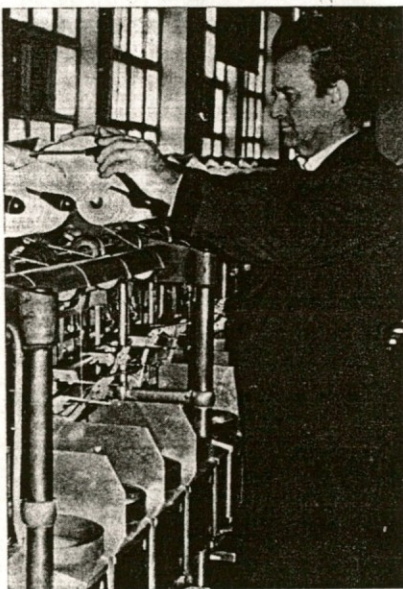
Na tem mestu ne želim ponavljati stvari, ki so večini že poznane. Toda za celovitejšo predstavitev predilnice moramo izhajati iz njenega začetka. Kakor priča zgodovina Induplati, se je poslopje predilnice pričelo graditi tik pred drugo svetovno vojno. V letih 1946 in 1947 so povečali stavbo do današnje velikosti. V njej obsega oddelek predilnice in sukalnice polovico kletnih prostorov, pritličje in prvo nadstropje.

Predilnica zaposluje skupaj 106 delavcev in delavk. Od tega jih je 74 v predilnici, 32 pa v sukalnici. Prevladuje ženska delovna sila, moških je le okrog 15.

Še podatki o strojni opremljenosti predilnice in sukalnice. V njej imajo največ predilnih strojev, na katerih predelujejo različna vlakna — umetna in naravna. Za celovito obdelavo vlaken v različne dimenzije za nadaljnjo uporabo pa imajo tudi mikalnika in raztezalke, poleg njih pa še predpredilna stroja, dvojilne stroje, previjalne stroje, sukalne stroje in dvojnokuskalne stroje. Obratovodja Ručigaj je povedal, da so vsi stroji uvoženi, največji problem pa je njihova iztrošenost in težave z nakupom rezervnih delov. Najstarejši delujoči stroj je star okoli 40 let, vsi pa so starejši od osmih let.

»Osnovna proizvodna dejavnost predilnice je predelava sintetičnih vlaken — v glavnem akrilnih in poliesterskih, v prejo s številkami Nm od 3 do 40. V sukalnici pa sukamo domače sintetične preje, efektne sukance, bombažne preje in preje v sestavi poliestra — bombaža. Surovine, katere predelujemo že več let, je v glavnem možno dobiti na jugoslovanskem trgu. Uvoza je zelo malo. Dokler smo predelovali lan in konopljo, smo bili vezani na njun uvoz. Ko pa se je predilnica v letih 1972 in 1973 renovirala, smo prešli na predelavo sintetičnih vlaken, katerih je dovolj na domačem tržišču,« je opisal dejavnost predilnice Anton Ručigaj, ki je v tem oddelku že od leta 1954, spočetka kot mojster priprave dela, zadnjih šest let pa obratovodja.

Trenutno v predilnici predelujejo maklen za rustikal zavese in poštne vreče ter malon za nosilno

Obratovodja predilnice Anton Ručigaj

tkanino in zavese. Preje ne izvažajo, vsa gre v nadaljnjo obdelavo v sukalnico in tkalnico.

Ko sem se zanimala za delovne pogoje nekoč in danes, je Ručigaj povedal, da so pogoji v današnjih prostorih za sto odstotkov boljši kot v nekdaj mokri in suhi predilnici. Danes ni ne vlage, ne pretiranega prahu, kar je nekoč oteževalo delo predic in ostalih delavcev.

O delovnih učinkih pa je obratovodja menil, da so odvisni od kvalitete vlaken. Če so vlakna boljše kakovosti, se preja ne trga in je tudi količinsko več. Zato so bili delovni učinki v preteklosti, ko so se vlakna še uvažala, marsikdaj boljši kot sedaj. Danes so namreč posamezne pošiljke vlaken izredno slabe kvalitete.

Tovariš Ručigaj je dejal, da se v predilnici srečujejo tudi z inovacijami. Seveda niso to patentirane inovacije, temveč gre pri tem za manjše tehnične izboljšave, ki jih dajejo mojstri, vzdrževalci strojev, pa tudi marsikatera delavka za strojem poda včasih kakšen predlog.

»Trenutno je v predilnici najbolj nujna stvar nabava enega sistema

raztezalk, ker za vgrajene ni možno dobiti rezervnih delov,« je pripomnil obratovodja in zaključil: »Perspektivo predilnice pa vidim v rekonstrukciji celotnega oddelka. Če hočemo konkurirati na svetovnem trgu, se moramo modernizirati. V svetu se stroji izpopolnjujejo, pri nas pa je še nekaj že skoraj arhivskih primerkov. Na srečo je modernizacija predilnice in sukalnice vključena v plan za srednjeročno obdobje med leti 1986 do 1990. Upam, da se bo to uresničilo.«

Trideset let v predilnici

Trenutno ima v predilnici najdaljši delovni staž predica Regina Peče iz Preserij. Regina je povedala, da je pri 21-ih letih pričela z delom v suhi predilnici. Zdaj dela pri predilnem stroju, kjer se predelujejo sintetična vlakna. V suhi predilnici je delala še na štiri izmene. »Delovni pogoji so bili težki. Veliko je bilo prahu, ki se je kljub haljam in rutam zajedal v nas in nam silil v oči, usta, nos. Nismo imeli kakšnih učinkovitejših sredstev zoper prah, razen tega, da smo redno dobivali mleko. Vedeli smo, da je najučinkovitejši dejavnik ukinitve suhe predilnice. Zato smo bili toliko bolj veseli, ko je do tega prišlo. Po rekonstrukciji predilnice smo nekaj časa z zadovoljstvom delale ob novih strojih. Zdaj pa so stroji že obrabljeni, vlakna se pogosteje trgajo, zato večkrat pride do nezadovoljstva. Kot pravijo, bodo modernizirali proizvodnjo. Tega pa jaz najbrž ne bom več dočakala, ker se bom čez dve leti že upokojila. Delovne dobe ne mislim podaljševati, že zdaj imam manjše zdravstvene težave. Delam namreč stoje in do dvanaest ure nimam težav, ostali dve uri pa težje de-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Regina Peče je pri 21 letih začela delati v suhi predilnici

(Nadaljevanje s 3. strani)

lam.« Tako je Pečetova opisala svoje življenje in delo v Induplati. Pri delu je bila ves čas marljiva, saj še vedno presega normo. Njen presežek znaša od 10 do 20 odstotkov.

Po jutru se dan ravna

Ena od delavk, ki je začela z delom v Induplati v zadnjem času, je **Zdenka Jug** iz Česenika pri Dobu. Šestnajstletna Zdenka je v predilnici komaj dobre tri mesece. Dela pa pri dvojilnem stroju, kjer trenutno dvojijo poliester — bombažno prejo Nm 40/5. Ob tem stroju so poleg nje še tri delavke. Začetnica pa je samo ona. Vendar Zdenke ne zbujajo budilka šele tri mesece, ker se je deklica že takoj po končani osnovni šoli zaposlila v tovarni. Tako je deset mesecev delala v Mojci v Lukovici. Vendar pa je zaradi težkih delovnih pogojev in nizkega osebnega dohodka odšla od tam. Zdenka pravi, da so v predilnici delovni pogoji lažji kot v Mojci, pa tudi domov prinese več denarja kakor ga je iz Lukovice. Ko sem jo vprašala, če bi se rada še kaj izobraževala, je odgovorila, da v redno šolo ne misli iti. V primeru, da bi se v tovarni organizirali kakšni tečaji, bi se jih pa z veseljem udeležila. Za svoje delo bi se namreč rada čimbolj usposobila. O sodelavkah se je Zdenka pohvalno izrazila. Pravi, da ji marsikaj pokažejo, pa tudi pri delu ji pomagajo.

To pa je že veliko. Prepričana sem namreč, da so zdravi medčloveški odnosi vredni več kot še tako visok osebni dohodek. Kajti v delovnem kolektivu preživimo tretjino dneva in ni nevažno, kakšni so naši odnosi s sodelavci.

L. L.

Zdenka meni, da bi bilo treba pogostejše organizirati tečaje usposabljanja za novospregate delavce v proizvodnji

Obratovodska pisarna predilnice — od leve — Kristina Galun, Nataša Bošnjak in Draga Zalokar

OBISKALI SO NAS ČLANI PREDSEDSTVA ZKS DOMŽALE

17. oktobra 1985 smo se zbrali komunisti vseh treh osnovnih organizacij ZK Induplati skupaj s predsedstvom občinskega komiteja ZKS Domžale. Skupni sestanek je bil sklican na pobudo občinskega komiteja.

Na sestanku je tekla beseda o sprejemu planskih dokumentov, o rezultatih poslovanja v letošnjem letu, o politiki cen, osebnih dohodkih, ... Uvodno poročilo za razpravo sta podala tovariš Klešnik in tovariš Stoimenovski.

V razpravi, ki je sledila, je bilo izpostavljenih dosti vprašanj, predvsem o strojni opremi, o tem, kako se bomo modernizirali, ali se bomo kaj širili oziroma povečevali proizvodnjo, o investicijah — tako tistih, ki so v teku, kot onih, ki so dolgoročno načrtovane. Beseda je tekla tudi o planiranju, načrtovanju kadrov, izobraževanju zaposlenih, inovatorski dejavnosti ter o problemih z nabavo surovin in ostalega materiala.

Ugotovljeno je bilo, da so težave z veliko iztrošenostjo strojne opreme. V tkalnici imamo stroje domače izdelave, ki jih sedaj postopoma pošiljamo proizvajalcu, da jih modernizira. Stroj, ki pride nazaj, je generalno obnoven. Vendar pa tudi takšni, praktično novi stroji, težko konkurirajo modernim strojem iz razvitih držav. Bistvenih povečanj fizične proizvodnje ne predvidevamo. Trenutno imamo v teku precej investicij, od katerih sta najvažnejši nova kotlarna in nov širinsko-razpenjalni stroj. Nabavljenih pa je bilo tudi lepo število šivalnih strojev. V prihodnosti načrtujemo gradnjo nove dvorane za tkalnico, ki bo zgrajena zato, da bodo končno vse statve na enem mestu.

V letošnjem letu smo dali velik poudarek internemu izobraževanju. V ta namen je bil organiziran po-

seben seminar, na katerem so predavali domači strokovnjaki. V izobraževanje so bili zajeti vsi delavci, ki so v Induplati prišli v zadnjih treh letih.

Trenutno tečejo razgovori z Iskro zaradi organiziranja krožkov za dvig proizvodnje, izboljšanje kvalitete itd.

Vse tekstilne tovarne v naši občini so zainteresirane za ustanovitev oddelka tekstilne šole v Domžalah, vendar kljub večkratnemu razgovoru s pristojnimi ni prišlo do realizacije. Želimo, da bi prišlo vsaj do ustrezne prometne povezave med Domžalami in Kranjem. Ob urejenem prevozu bi se dosti več učencev odločilo za izobraževanje v tekstilni šoli.

Podani so bili še rezultati letošnjega poslovanja. Fizični obseg proizvodnje v primerjavi s lanskim letom ni povečan. Bistveno pa se je povečal obseg končnih proizvodov, to je izdelkov, ki so bili izdelani v domači konfekciji.

Izvozimo kar dve tretjini naših izdelkov. Kako važen je za nas izvoz, pove tudi podatek, da domačih surovin za tekstilno industrijo nimamo, vse temelji na uvozu, zato moramo tudi vse surovine in material od domačih proizvajalcev devizno pokrivati.

Pri povečanju cen in delitvi osebnih dohodkov smo se držali resolucijskih usmeritev in to bomo delali tudi v bodoče. Skupna ugotovitev osnovnih organizacij in predsedstva je, da je politika delitve osebnih dohodkov v Induplati v skladu z dogovori, saj so leti celo nižji, kakor pa je določeno s pazožnim sporazumom.

Iz povedanega sledi, da moramo tudi vnaprej stremeti za tem, da bomo čimveč, predvsem pa kvalitetno naredili, da bodo rezultati v prihodnjih letih vsaj tako dobri kot danes, če ne še boljši. M. J.

Usposabljanje delavcev v TOZD Proizvodnja

V začetku septembra je v tozdu Proizvodnja potekal petdnevni seminar za delavce iz tkalnice, predilnice in oplemenitilnice. Vanj so bili vključeni delavci in delavke iz neposredne proizvodnje, vendar pa samo tisti, ki so v Induplati prišli po letu 1983, torej mladi delavci, v glavnem le z osnovnošolsko izobrazbo. Ta enotedenski seminar ni bil organiziran z namenom, da bi dvignili izobrazbeno raven naših delavcev, niti se z njim ne priznava delavcem kakršnekoli kvalifikacije. Predavatelji so bili naši strokovni in vodstveni delavci, ki so slušatelje seminarja teoretično uvajali v delo, jim omogočili pridobivanje strokovnih mnenj, spretnosti in delovnih navad, potrebnih za opravljanje določenih del in nalog ter osnovnih in potrebnih znanj iz poslovanja, tehnologije, tehnike in proizvodnih procesov v delovni organizaciji.

Slušatelji seminarja so se usposabljali po programu usposabljanja, ki je zajemal naslednja tematska področja:

— tekstilne surovine (za delavce iz predilnice, tkalnice in oplemenitilnice)

— za predilce: tehnologija prede-nja; za tkalce: tehnologija tkanja; za delavce iz oplemenitilnice: oplemenitenje tkanin

— strokovno računstvo (za predilce in tkalce)

Ker ni bilo možno v enkratno predavanje vključiti vse delavce, so bili delavci razdeljeni v več skupin — tkalci so bili razdeljeni v štiri skupine, predilci v tri skupine, delavci iz oplemenitilnice pa so sestavljali dve skupini. Tako se je navedenega usposabljanja udeležilo 72 delavcev iz tkalnice, 26 delavcev iz predilnice in 11 delavcev iz oplemenitilnice.

Usposabljanje je bilo za delavce, ki so bili razporejeni v posamezne skupine, obvezno, razen če se ga delavec ni mogel udeležiti iz upravičenega razloga (bolezen itd.). Vsi udeleženci seminarja so dobili tudi gradivo, ki so ga pripravili predavatelji. Po končanih predavanjih so slušatelji izpolnjevali testna vprašanja, ki so pokazala, ali so razumeli podano vsebino. Po pregledu izpolnjenih testnih vprašanj se je pokazalo, da so delavci seminar vzeli dokaj resno, ker je večina delavcev zadovoljivo opravila preizkus znanja.

Poleg testnih vprašanj so delavci izpolnili tudi ocenjevalno anketo usposabljanja, kjer so ocenili vsebino in način predavanja ter podali predloge za izboljšanje teme. Večina slušateljev je menila, da je šlo za zadovoljivo predavanje in kvalitetno vsebino. Posamezniki so bili mnenja, da je bilo pri nekaterih predavateljih podajanje snovi pre-

več suhoparno in monotono, pri čemer bi moralo biti več dialoga med predavateljem in slušatelji. Dokaj utemeljen je predlog nekaterih, da bi moral biti takšen seminar organiziran vsaj po šestih mesecih dela v Induplati, ne pa npr. po dveh ali treh letih. Neka delavka pa je napisala, da bi bil takšen seminar potreben za vse delavce, pri pomoči pa bi moral k boljšemu delu v proizvodnji. Obenem je navedla, da ji je bilo všeč zlasti zato, ker je obratovodja razkazal ostale obrate. Pri tem si je od blizu ogledala posamezne stroje in delo na njih, tako da si proizvodni proces predstavlja čisto drugače kot prej, ko je poznala le svoj obrat. Iz povedanega spoznamo, da je takšno usposabljanje pozitivno, vendar pa vsekakor ne more in tudi ne sme nadomestiti vzgojnoizobraževalnega procesa, ki je osnova seznanjanja človeka s posameznimi delovnimi, tehnološkimi idr. sklopi.

Kadr.-organ. sektor

Športniki v novih trenirkah

Dolgoletna želja naših športnikov se je letos uresničila. Po sklepu delavskega sveta smo iz sredstev skupne porabe nabavili osemdeset trenirk za športnike vseh panog: za smučarje, kegljače, strelce, odbojkarje, balinarje, igralce namiznega tenisa, nogometaše in šahiste.

Po iskanju najboljših ponudnikov — proizvajalcev trenirk, smo se odločili za Tovarno pletenin Rašica, kjer so nam pri ceni nudili 30 % popust, pa tudi rok dobave nam je odgovarjal.

Skupni znesek za 80 trenirk s 30 % popustom je znašal 589.960 din, tiskanje napisov na trenirke pa še dodatnih 20.000 din, torej skupno 609.960 din, ali povprečno 7.625 din za posamezno trenirko. Vsak posameznik je prispeval 1.500 din.

Iz prikaza je razvidno, da smo porabili znatna združena sredstva in pričakujemo, da bomo trenirke uporabljali najmanj pet let.

Zato pozivam vse športnike, da trenirke uporabljajo le v športne namene in to za treninge in tekmovanja, ki jih organizira sindikalna organizacija.

Na koncu bi se rad zahvalil vsem, ki so nam omogočili nabavo prepotrebnih trenirk.

Rajko Kavčič

Spomin, ki obvezuje

Jesenski dnevi nam po toplem poletju prinašajo z vsakim dnem vednost minevanja v naravi. Lepote jesenskih barv zamenjujejo jutranji mraz in slana, ki pada na včeraj cvetoče rože. Toda saj je vse to kot življenje, ki ga doživljamo in preživljamo.

Svečke zagorijo v spomin tistim, ki jih ni več, košare krizantem obudijo spomin na vse, ki smo jih imeli radi. V teh dneh vsakega izmed nas nemara vsaj za kratek čas preblisne človeško hotenje, da bi živel lepše, ponotranjeno, bolj globoko, z več smisla za tisto, kar je lepo in vredno.

Pa vendar že naslednji dan ni nič drugače kot je bilo prej, z vsem slabim, obremenjujočim, s spoznanjem, da smo pač ljudje od danes do jutri, od včeraj do pojutrišnjem. Taka so razmišljanja, ko s posebno močjo dahne jesenski novembrski dan v nas tisto prepričanje, da je na koncu vendarle minevanje. Tako minevanje, ki je mnogokrat konec nečesa, kar ni imelo v življenju nobenega smisla, nobene ideala, vrednega živeti zanj. Pa so bili ideali, za katere je bilo vredno umreti! Naša zgodovina pa je kot poslanstvo prihodnjim rodovom pustila izročila o tistih, ki so žrtvovali življenje za ideale kot so svoboda, neodvisnost, enakopravnost, svet brez izkoriščanja, zatiranja, ponižanja. Ta žrtev je moralna opora, je neprecenljiva zapuščina naših prednikov. Znamo ceniti to zapuščino, znamo danes dati osmišljenje neprecenljivim žrtvam prejšnjih časov? Ne! — ali pa ne vedno.

Res, da prižgemo lučke, ki trepetajo dan ali dva z rdečimi plamenčki spomina, položimo rožo ali šopek — in to je največkrat vse. Za leto dni izginejo iz našega doživetja vsi ti podatki, vse te misli, vsa predragocnost spoznanja, da je življenje za domovino cilj vseh ciljev.

Majhni smo, samo nekaj manj kot dva milijona je vseh Slovencev, mnogi pa so raztreseni celo po vsem svetu. Pa ima vendar ta narod veliko moralno oporo, veliko moč v izročilu tistih, katerih spomin je v teh dneh tako živ. Majhni smo po številu, pa velika je v nas moč, da posredujemo to ogromno, največjo dediščino tudi rodovom, ki prihajajo.

Sveče so ta čas skoraj že dogorele, njihovi plamenčki postajajo vse manjši. Plameni sledov tistih, ki jih ni več, pa še gorijo in bodo goreli še dolgo, dolgo... Dokler bo na tej zemlji živel naš rod.

P. K.

Požari, ki nas opozarjajo

Na samem začetku članka vas želim seznaniti s primeri nekaterih požarov, ki so v prvi polovici leta 1985 odjeknili v jugoslovanski javnosti. Navedeni požari se med seboj razlikujejo le po tem, da sta dva opisana požara nastala v proizvodnih delovnih organizacijah in povzročila kolektivoma veliko materialno škodo, en požar pa je nastal zaradi nevestnega opravljanja dela na deponiji odpadkov (tekstilni odpadki) in povzročil veliko materialno škodo v nasadih borovih drevih in makije.

Vse tri primere požarov sem namenoma izbral, ker se pač nanašajo na tekstilno industrijo.

Prvi primer:

— Požar, ki je izbruhnil v Tekstilnem kombinatu v Lebanu, je povzročil neposredne gmotne škode za več kot milijardo novih dinarjev. V tem požaru so bili uničeni vsi stroji, na katerih je delalo do nastalega požara 700 delavcev. Vsi ti delavci so sedaj na prisilnem dopustu.

Drugi primer:

— Velik požar, ki je izbruhnil nad »Filip Jakovom«, znanim turističnim mestom 30 km od ZADRA, je pustil za seboj pogorišče na več kot 45 hektarjih »makije« in 3 do 4 hektarjih mladega borovega gozda. Z ognjem se je spopadlo več kot 5000 gasilcev. Škoda še ni ocenjena, toda je velika. Vzrok za nastali požar lahko pripišemo nevestno opravljenemu delu na deponiji mestnega smetišča, na katerem se odlagajo tudi odpadki iz predilnice Tekstilne tovarne PREBOLD v Biogradu na moru. Gre za odpadke sintetičnih vlaken, ki se jih na tem smetišču sežiga.

Tretji primer:

— V organizaciji združenega dela TIK »INEKS« — Crvena zastava v MILANOVCU je prišlo v proizvodni hali do okvare na električni instalaciji na stroju »Evropa II«. Delavci, ki so bili zadolženi za ime-novani stroj, so svoje predpostavljene obvestili o nastali okvari, toda odziva za popravilo ni bilo. Po določenem času je prišlo na stroju do požara. Škoda, ki je pri požaru nastala, znaša — 199.799.112 dinarjev. Epilog tega primera se je končal na sodišču. Kazni, ki jih je sodišče izreklo, so bile dokaj drastične:

— glavni direktor je dobil eno leto zavora — pogojno za dobo enega leta;

— tehnični direktor eno leto in šest mesecev — nepogojno;

— šef proizvodnje 10 mesecev zavora;

— obratovodja 5 mesecev zavora;

— pogonska inženirja po eno leto zavora.

Poleg zapornih kazni so morali obsojeni plačati še sodne stroške

v višini 101.000,00 dinarjev ter pavšalno odškodnino po 1.000 dinarjev.

Kako je s požarno varnostjo v DO INDUPLATI!

Začeti moram z rekom: ne kliči hudiča, ker sam pride prezgodaj! Lahko pa nadaljujem, da kar se požarov tiče, stojimo dokaj dobro. Ni nas doletela podobna usoda kot v predhodno opisanih primerih, toda do kdaj nas bo spremljala taka sreča, ne znam odgovoriti!

Tudi pri nas v naši delovni organizaciji ni vse tako, kot bi moralo biti, toda trudimo se vsi zaposleni v DO INDUPLATI, da v okviru danih možnosti storimo tisto, kar lahko. In kaj je tisto? Vsakega na novo zaposlenega delavca na uvalnih tečajih poučimo:

— o pomembnosti naše delovne organizacije, o redu in disciplini na delovnem mestu, nevarnosti na delovnem mestu, seznanimo ga tudi o rabi ročnih gasilnih aparatov in o tem, kaj mora vsak zaposleni narediti, če do požara pride.

Na kratko povedano, vsakemu na novo zaposlenemu ponudimo tisto, kar lahko — in to je preventiva. To, kar mi nudimo, je za delovno organizacijo najceneje in za delavca največ, da ve, kako se je treba v danem trenutku zasukati in storiti tisto, kar je najučinkoviteje za pogasitev požara, če do njega pride. Na tem mestu lahko izrazim pohvalo vsem tistim delavkam in delavcem, ki so do sedaj v naši delovni organizaciji preprečili ognju uničujočo pot in ga v sami kali zadušili oziroma pogasili. Nered naštevam posameznike, toda če vzamem za primer delavke in delavce tkalnice ATR, kjer je pred časom zagorelo, lahko rečem samo to: ni se nam bati ognja, dokler bomo imeli v naši sredini ljudi-delavce, ki čutijo v sebi tako veliko pripadnost do delovne organizacije in družbenih sredstev, ki so jim zaupana!

Kaj nam pove statistika o požarih na območju SLOVENIJE za prvo polovico leta 1985

V prvem poletju letošnjega leta je bilo na območju Slovenije 520 požarov, katerih vzrok je bilo malomarno, neodgovorno ali brezbržno ravnanje ljudi. Zaradi malomarnosti je bila družbena skupnost oškodovana za 473.885.935 dinarjev.

V primerjavi z istim obdobjem v letu 1984 se je število požarov v prvem poletju zmanjšalo za 14,3 %. Skupna materialna škoda pa se je kljub manjšemu številu požarov občutno povečala, in sicer:

— v družbenem sektorju za 263 procentov;

— v zasebnem sektorju pa za 44,3 %.

Če delamo primerjavo med družbenim in privatnim sektorjem, ugo-

tovimo, da se je procent škode v družbenem sektorju neprimerno povečal in da bo treba v bodoče bolj paziti na našo skupno družbeno imovino.

Na požariščih je bilo v prvem polletju letošnjega leta 7 smrtnih primerov (lani v istem obdobju 9 ljudi).

Po višini materialne škode posebno izstopajo občine HRASTNIK, GORNJA RADGONA in SEVNICA zaradi treh največjih požarov, ki so nastali v prvem polletju leta 1985.

Ti požari so:

— REK EK Rudnik Hrastnik, škoda 310.000.000 dinarjev;

— ABC Pomurka, govedorejska farma v LUTVERCIH, škode je za 60.000.000 dinarjev in

— požar na brzem vlaku, kjer sta bila uničena dva vagona ŽG LJUBLJANA; škoda 40.000.000 dinarjev. Pri tem požaru je tudi ena oseba izgubila življenje.

V želji in interesu vseh nas je, da se kaj podobnega ne bi pripetilo tudi nam — naši delovni organizaciji, zato predlagam, da si še vsi skupaj ogledamo navodilo, kako se moramo ravnati v slučaju nastalega požara in kako uporabiti gasilna sredstva, ki so nam dana na uporabo.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Ročni gasilni aparat S-6 kg

(Nadaljevanje s 6. strani)

a) Kaj moram storiti v slučaju požara?

Ko zagori, je največkrat prepozno, da bi začeli razmišljati, kakšen mora biti vrstni red pri ukrepanju. Niso redki požari, ko imamo na razpolago le nekaj sekund za odločitev. Od naše hitre odločitve je odvisno ali bomo zmagali mi ali bo zmagovalec ogenj. In če o tem nismo razmišljali že prej, so naše možnosti v boju z ognjem zelo majhne. Zato si skušajmo zapomniti naslednji vrstni red:

— **predvsem moramo ostati mirni** (preprečiti moramo paniko) in preudarni;

— **sodelavce opozorimo z glasnim glasom** na nastali požar;

— **poskušajmo pogasiti ali omejiti požar;**

— **izklopimo električne naprave** in ustavimo stroje;

— **zapremo vsa okna in vrata**, da preprečimo prepih in širjenje požara iz prostora v prostor;

— **nudimo prvo pomoč** poškodovanim sodelavcem oziroma sodelavkam;

— **dobro moramo pogledati**, da ni kdo slučajno v nezavešči obležal v prostoru oziroma med stroji;

— **pričnemo odmikati predmete** in materiale, katerih plamen in vročina še nista zajela;

— **preko ust in nosu si nadenimo mokro krpo** ali robec, da bomo lažje dihal;

— **in skušajmo zadržati ogenj** v prostoru (če ga ne uspemo pogasiti) do prihoda gasilcev.

b) Kako obvestimo gasilce o požaru

Nikoli ne smemo verjeti, da bomo požar lahko pogasili sami. To je zmota, zaradi katere so že mnogi izgubili življenje ali zdravje ali pa je ogenj povzročil veliko materialno škodo. Vedeti moramo, da gasilci svojo pomoč pri gašenju ali reševanju življenj **ne zaračunavajo**.

Pri obveščanju o požaru po telefonu (za Slovenijo je telefonska številka »93« — za občino Domžale je »92«) moramo govoriti **mirno in razločno**. Sporočiti moramo predvsem naslednje podatke:

1. **kje gori (ulica in hišna številka ali ime za DO);**

2. **kaj gori (navedite prostor oziroma nadstropje);**

3. **ali so ogroženi ljudje oziroma živali;**

4. **kdo sporoča te podatke (ime in priimek).**

Po sporočilu podatkov gasilcem, le-te pričakamo pri vходу v delovno organizacijo oziroma na cesti, da jim pokažemo mesto požara!

c) Kako uporabimo priročna gasilna sredstva

Med priročna gasilna sredstva štejemo vse vrste ročnih gasilnih aparatov, zidne hidrante, opremljene s cevmi in gasilskimi ročniki, posode z gasilsko vodo in vedrom, zaboje s peskom in lopato. Ročne gasilne aparate delimo v več vrst

glede na količino in vrsto polnila. V naši delovni organizaciji imamo dve vrsti ročnih gasilnih aparatov, in sicer:

— **gasilne aparate na prah ali »S« aparate in**

— **gasilne aparate na ogljikov dioksid oziroma aparate »CO₂«.**

Ročni gasilni aparat CO₂ 3 kg

S hitrim in odločnim gašenjem lahko pogasimo vsak začetni požar. Pri tem je odločilno, da ohranimo mirno kri in razsodnost. Ko zapuščamo prostor (požarni prostor), da bi poiskali ročni gasilni aparat, moramo za seboj zapreti vsa vrata. Tako zadržimo požar in dim v prostoru, kjer je požar nastal. Če je le mogoče, poskušajmo gasiti v dvoje (da požar zaokrožimo).

— **V kolikor gasimo požar na prostem, potem se požaru, če je le mogoče, približajmo s tiste strani, od koder piha veter.**

— **Ročni gasilni aparat sprožimo šele v neposredni bližini požara in ga držimo v pokončnem položaju.**

— **Ker se dim in toplota dvigata navzgor, se po potrebi požaru približajmo pripognjeni oziroma v čepu, gasimo pa vedno sebi najbližje goreče predmete (najprej), šele nato**

se lotimo gašenja oddaljenih predmetov.

— **Nikoli se ne smemo podati v prostor, v katerem gori, če obstoja nevarnost, da nam ogenj lahko prepreči umik iz prostora.**

J. Lavš

Zidna hidrantna omarica

29. november

Majhno bosansko mesto ob bregovih reke Plive je bilo v pozni jeseni leta 1943 priča rojstvu nove Jugoslavije. Vsaka republika je s svojo delegacijo poslala tudi svoja stališča in svoje ideje glede države, ki naj bi živelna potem, ko bo ljudstvo zopet zadihalo svobodno, ko ga bo nehal težiti okupatorjev škorenj.

Ze sredi vojne vihre se je ljudstvo odločilo, da si samo kroji svojo usodo, da bo potem, ko se bo samo osvobodilo, tudi samo odločalo o tem, kdo in kako ga bo vodil.

Sklepi, sprejeti 29. novembra 1943, so se začeli uresničevati že takoj. Po vojni pa so zgodovinske odločitve postale resničnost. Nova Jugoslavija ni hotela več kralja. Stare vlade ni več priznavala, hotela je svoje voditelje, prekaljene v ognju borbe, zrasle iz vrst ljudstva. Voditelje, ki bodo ljudstvu pomagali, da se samo izkoplje iz revščine, da bo izkoriščana, kot je bila doslej, strla spone in s svojim delom ustvarila svetlo bodočnost zase in za rodove naprej.

In to Jugoslavijo, ki smo jo dobili od naših dedov, moramo zdaj mi čuvati in graditi, da jo bodo lahko ljubili in spoštovali tudi naši vnuki.

Darja Pleše

Aktivnosti v prostem času

PROSTI ČAS NI BREZDELNO POLEŽAVANJE, TEMVEČ UKVARJANJE Z DEJAVNOSTMI, KI ČLOVEKA SPROSTIJO

V naši delovni organizaciji je zaposlenih več kot tisoč delavcev. Seveda niso vsi na enem kupu niti v istem kraju. Vendar pa po opisu del in nalog sklepamo, kakšne delovne naloge izvaja posamezen delavec. Tako lahko vsaj približno rečemo, da vemo osem ur dnevno za vsakega delavca, kaj dela oziroma s čim se ukvarja. Če več delavcev dela pri istem stroju ali pri delih, ki zahtevajo večje število delovnih rok, pozna vsakdo zelo dobro delovne navade in morda celo kretnje svojega sodelavca. Če dopuščajo delovne možnosti pogoje med delom, potem se o sodelavcih včasih zve malo več kot le običajni informativni podatki. Na žalost ti pogovori največkrat ne sežejo dlje od običajnih opravljanj po stalnem vzoru — Pravkar si je zgradil hišo, sedaj se pa že vozi z mercedesom, le kako mu je to uspelo! — Si že videla njenega novega spremljevalca? in tako dalje in tako naprej! Kaj več od tega pa od svojih sodelavcev niti ne vemo, razen če nismo tesnejši prijatelji.

O dejavnostih sodelavcev v prostem času oziroma v času, ko niso

pri izpolnjevanju delovnih nalog, pa vemo bore malo. To, ali je nekdo poročen in ali ima družino, se hitro zve, prav tako podatki o njegovem materialnem standardu. O aktivnostih sodelavcev v prostem času pa navadno zvemo šele tedaj, ko nekaj dosežejo, ko se z nečim izkažejo. Pri tem so največkrat opisani le rezultati in uspeh, medtem ko podatkov o neštetihih požrtvovalnih urah ni nikjer zapisanih.

Marsikdo bo pri tem dejal, da prostega časa nimamo, saj venomer tarnamo, kako nam primanjkuje časa, tako da o prostem času niti ne moremo govoriti. Toda prosti čas niso trenutki, ko ležimo na fotelju in zremo v strop. Psihologija prostega časa zatrjuje, da spadajo v proste aktivnosti vse dejavnosti, ki jih človek dela zaradi zadovoljstva, iz lastnega veselja, pa četudi vlaga vanje ogromno napora — bodisi telesnega bodisi duševnega.

Prav gotovo se ljudje v prostem času ukvarjajo z bolj raznolikimi dejavnostmi, kot v službi. Ne verjamem, da delavke iz šivalnice po-

tem, ko pridejo domov, takoj se deajo za šivalni stroj. Tudi za delavce iz računalniškega centra bi težko trdili, da se po končanem delu vsedejo za Commodore in igrajo razne računalniške igrice.

Vsak človek se v prostem času ukvarja z nečim. Konjički oziroma hobiji nekaterih včasih prerastejo ljubiteljske okvire in postanejo profesionalna dejavnost. Nas seveda ne zanimajo toliko profesionalci, temveč bolj amaterji, ljubitelji določenih dejavnosti. Ker pa je nemogoče, da bi se na enem mestu (v mislih imam uredništvo časopisa) zbirali podatki o štiriindvajseturni aktivnosti vsakega posameznika (kar bi bolj dišalo po policijski kontroli), se obračam na vse sedanje ali bivše delavce DO INDUPLATI, da pišejo o svojih konjičkih ali pa sporočijo uredniku Konoplana, da se pogovori z njimi. Ne skrivajte svojih sposobnosti pred svetom! Če ste astrolog, napovejte nam srečo iz zvezd! Če se ukvarjate z dejavnostmi na zemlji, nad zemljo ali pod zemljo — na plan (oprostite, v Konoplan) z njimi!

Ohranjanje narodnih plesov je lahko zelo prijeten hobi

Za rubriko, ki jo začenjamo s to številko Konoplana, nadaljevali pa jo bomo v prihodnjih Konoplanih — spoznajmo življenje in delo naših sodelavcev v prostem času, sem izbrala dva sodelavca — zakonca Bredo in Vinka Kurzweil. Na pogovor smo se zbrali v Bredini pisarni. Namesto polurnega razgovora, kolikor sem planirala za okvirno predstavitev njunega hobija, se je srečanje raztegnilo na več kot eno uro. Kajti folklor, s katero se Kurzweilova ukvarjata že več kot petnajst let, je povsem prežela njuno življenje in mišljenje. S samo lepoto in zanimivostjo ljudskih plesov, ki so pritegnili Vinka in Bredo, pa so povezani tudi prijetni spomini na nešteta gostovanja doma in v tujini, zaradi česar se še ne mislita posloviti od folklore. Res da nista več aktivna plesalca v plesnih skupinah, vendar pa njun prispevek pri učenju mladih plesalcev in igralcev dosega, če ne celo presega njuno začetno delovanje v študentski Akademski folklorni skupini France Marolt v Ljubljani. Toda, naj o svojem hobiju spregovorita sama!

— Kaj je pravzaprav folklor?

Vinko: Folklor niso samo narodni plesi. Tu gre za nekaj več — smisel folklor je ohranjanje tradicije plesnega in pevskega izročila posameznih narodov.

— Kako se je vse to s folkloro in okrog folklor začelo pri vama?

Vinko: Ples me je od nekdaj privlačeval, tako da sem aktivneje plesal že v gimnazijskih letih v Požarevcu. Potem sem odšel na študij v Ljubljano, kjer sem se leta 1966 vključil v Akademsko folklorno skupino France Marolt. Ko sem bil mlajši, sem v skupini plesal, zadnja leta pa sem plesni korepetitor — t.j. učitelj ljudskih plesov po koreografijah različnih strokovnjakov s folklornega področja.

Breda: Tudi jaz sem se začela s folkloro ukvarjati v študentskih

letih. V Akademsko folklorno skupino France Marolt v Ljubljani sem se vključila leta 1969, kjer sem spočetka plesala, potem sem postala korepetitor za pevski del — ljudski plesi so namreč tesno povezani s pesmijo. Od leta 1978 pa vodim še folklorno skupino DKD Svoboda Mengeš.

— Koliko narodnih plesov in kateri plesi se plešejo v folklornih skupinah, kamor sta vključena?

Breda: Pri Akademski folklorni skupini France Marolt se plešejo plesi vseh jugoslovanskih narodov, razen makedonskih in črnogorskih, kjer se pojavijo težave z nošami, instrumenti in načinom igranja nanje.

Vinko: V repertoar aktivnih plesov pri skupini France Marolt spada trenutno dvanajst slovenskih plesov (plesi vseh slovenskih po-

krajin) in deset plesov iz drugih republik.

Breda: V folklorni skupini v Mengšu pa plešemo v glavnem slovenske plesne — znamo jih osem, učimo pa se tudi bosansko kolo iz okolice Glamoča.

Vinko: Pri folklornih plesih ni zanimiva samo tehnična plat plesov. Če hoče biti nekdo dober plesalec, mora poznati tudi mozaik časa, v katerem se je posamezen ritem plesal. Zato vedno, preden se začnemo učiti nov ples, povemo plesalcem, kaj predstavlja, ob kakšnih priložnostih se je plesal in kakšen pomen je v tistem obdobju imel.

Breda: Vsi plesi, ki jih plešejo bodisi člani Akademске folklorne skupine bodisi folklorne skupine DKD Svoboda Mengeš, so vzeti iz okolja, kjer so se prvotno plesali. Z njihovim iskanjem in zapisovanjem se ukvarjajo predvsem delavci glasbeno-narodopisne sekcije pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. K odrskim postavitev slovenskih ljudskih plesov je veliko pripomogel profesor Mirko Ramovš, ki je strokovni vodja Akademске folklorne skupine France Marolt in eden od četverice vodilnih etnomuzikologov v Jugoslaviji. Posebnost naših folklornih skupin pa je to, da imajo za vsak ples drugo nošo, kar ni značilno za mnoge druge narode, ki različne

(Nadaljevanje na 9. strani)

(Nadaljevanje z 8. strani)

plese plešejo v istih nošah. Prav ta pestrost noš, kjer predstavljamo s plesnimi in glasbenimi točkami utrip različnih pokrajin ob posameznih prazničnih dogodkih v nedavni preteklosti, je eden od razlogov, da nas tujina vedno sprejema z veseljem. Zato se tudi trudimo, da so naše narodne noše čimbolj pristen posnetek izvirnih oblačil naših prababic in pradedov. Veliko pomoč pri tem nam nudi dr. Marija Makarovič.

— **Kakšna je bistvena razlika med slovenskimi narodnimi plesi in plesi drugih jugoslovanskih narodov?**

Breda: Razlika je precejšnja in jo je možno opaziti že na prvi pogled. Bistvo razlikovanja je v tem, da so plesi drugih jugoslovanskih narodov lahkotnejši kot plesi slovenskih pokrajin. Nadalje so hitrejši. Posebnost slovenskih pokrajin pa so parni plesi, česar pri drugih jugoslovanskih narodih ne srečamo, tu gre namreč za ples v kolu. Po mojem mnenju so ravno parni plesi razlog, da Slovenci lažje podajamo plesne točke ostalih narodov, kot pa oni naše. Južni plesi dajejo svobodo individualnemu obnašanju, pri parnih plesih pa je potrebno prilagajanje soplesalcu. Ločnica med našimi plesi je tudi v tem, da je pri plesih drugih republik bolj pomemben plesni ritim in so zato zelo temperamentni. Slovenski ljudski plesi pa zahtevajo igro plesalcev na odru.

Vinko: Zanimivo je, da so ravno zaradi parnega plesa naše dežele v drugih republikah mnenja, da imamo Slovenci en ples — gorenjski ples, kar pa seveda ne drži, saj

Vinko in Breda, obeležena v nošo iz okolice Glamoča, BiH, 1971

se npr. plesi iz Rezije, Primorske, Bele Krajine, Gorenjske, Stajerske, Koroške, Črnovrski pustovi idr., v marsičem ločijo med seboj.

— **Kje vse sta že plesala oziroma gostovala in kakšen je odnos publike do tovrstne dejavnosti?**

Vinko: Kot plesalca sva nastopala na različnih prireditvah — od koncertov do veselic, tako na domačih kot mednarodnih festivalih. Na številnih gostovanjih doma in v tujini sem recimo opazil, da različna okolja različno reagirajo na nastope folklornih skupin, vsi pa so zelo navdušeni nad njimi.

Breda: Nastope v tujini so velikokrat spremljali tudi pogovori s člani njihovih folklornih skupin. Tako sva izvedela, in tudi opazila, da na Vzhodu folklorna društva pojmujejo izključno kot umetniška, v Ameriki pa je tako, kot na vseh področjih, tudi do folklorne čutiti komercialni pristop. Tako so na vzhodu amaterji visoko cenjeni, medtem ko si zlasti v Ameriki z amaterizmom zbijaš ceno; če hoče nekdo uspeti, mora biti profesionalen.

Mislim pa, da smo bili kljub tej posebnosti posameznih dežel vsepovsod prijazno sprejeti. Spomnim se gostovanja naše Akademске folklorne skupine France Marolt v Kennedyjevem centru v Washingtonu, ko so bile istočasno poleg našega nastopa v isti stavbi še tri druge predstave s svetovno znanimi izvajalci. Mi smo mislili, da ne bo na naši prireditvi nobenega obiskovalca. Menili smo namreč, da si bodo ljudje raje ogledali kakšno od ostalih treh predstav. Toda, ko se je zastor odgrnil, smo presenečeno zrl v polno dvorano. S predstave, katere so se udeležili tudi nekateri člani konzularnih predstavništev v Washingtonu, smo odhajali z nasmehi na obrazih. Zlasti nepozabna pa so doživetja v stikih z našimi izseljenci. Največkrat so celo pretresljiva. Spomnim se nastopa, ki smo ga zaključili s pesmijo Gor čez izero, kjer so gledalci peli skupaj z nami in jokali.

Včasih smo doživeli tudi neprijetne stvari. V Torontu je npr. naša politična imigracija streljala pred dvorano, v kateri smo imeli predstavo. V Hamburgu pa smo nastopali dva dni po napadu na našo ambasado. Takšni izgrede, ki so na srečo redki, pa ne omajajo naše volje do ljudskih plesov naših narodov. Menim, da se ob takšnih primerih še bolj utrjuje naša narodna zavest.

— **Uspehi v vajini karieri?**

Breda: Mislim, da je vsakemu mlademu plesalcu največja nagrada in uspeh to, da lahko gre na turneje po domovini in tujini. Kot študentje smo tako prepotovali Evropo, Združene države Amerike, Kanado, Turčijo. Tako smo spoznali tudi veliko ljudi in prijatelje za celo življenje.

Vinko: Z raznih turnej, srečanj smo se vedno vračali s priznanji

in nagradami za naše predstave. Velika nagrada pa je večkratno nastopanje pred tovarišem Titom na Bledu in na Brdu pri Kranju.

Breda: Nekakšna nagrada so tudi določene značilnosti, ki se razvijejo pri delovanju folklornih skupin. Trdo in kolektivno delo, prilagajanje ostalim članom skupine, ohranjanje in predstavljanje ljudskega izročila, so prav gotovo prednosti, ki pomagajo mlademu človeku, da ne klone v današnjem, z individualizmom in stremuštvo nabitom svetu.

— **Vidva sta zakonca, zato še vprašanje, ali so vajino življenjsko pot združili plesni koraki oziroma obratno, ali je zakon razlog za skupni konjiček?**

Vinko: Spoznala sva se v skupini. Je pa pri Maroltu več takšnih primerov, da so se mladi plesalci kasneje tudi poročili.

Breda: Vsi takšni zakoni so zaenkrat še trdni in mislim, da tudi srečni. Na to poleg bolj ali manj skupnih interesov vpliva tudi to, da sta dva mlada človeka že pred zakonskim življenjem veliko skupaj in to v različnih situacijah (npr. večtedensko gostovanje v tujini, nenehno potovanje iz kraja v kraj, tudi petnajsturna neprekinjena vožnja z avtobusom), ko različno reagirata in kjer se pokažejo vse človekove dobre in slabe strani. Tako imaš že pred zakonom priliko, da partnerja dodobra spoznaš in ni potem v zakonu toliko težav s prilagajanjem.

— **Kaj pa načrti za prihodnje?**

Breda: V Ljubljani bova počasi prenehala z aktivnostmi, čeprav bova še naprej člana Akademске folklorne skupine. Jaz se bom bolj posvetila delu svoje folklorne skupine v Mengšu. Rada bi namreč, da bi se naučili čimveč ljudskih plesov in vsaj tako ohranili pred pozabo del kulturne dediščine naših prednikov.

Tudi mi jima zaželim pri delu z mladimi navdušenci uspeh in zadovoljstvo. Obenem pa izražamo težnjo, da bi se čimvečkrat pojavljali na različnih kulturnih prireditvah. Saj ni zanimivejše stvari, kot je spoznanje življenja naših pradedov in prababic. Tudi narodni plesi in noše iz posameznih pokrajin so del te minule kulture, ki pa ravno zaradi nekaterih navdušencev ne tone v temo zgodovine. In prav je tako!

L. L.

PREGOVORI

Mladost je svobodnejša od ptice, le kdo bi mogel zadržati ljubezen?
(D. Davidov)

Mladost je nekaj, kar imajo samo mladi in kar cenijo samo starejši.
(Hans Habe)

Breda in Vinko v gorenjski narodni noši v Nici, Francija, 1972

Spominski posnetek po nastupu pred tovarišem Titom na Bledu, 1970

So mladi usposobljeni za delo

Skupina raziskovalcev Pedagoškega instituta pri Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani se je v začetku leta 1985 lotila preučevanja usposabljanja mladine po pridobljeni izobrazbi med pripravništvom. Želeli so dobiti podatke o tem, kako so mladi usposobljeni za samostojno opravljanje konkretnih del oz. nalog. Vzgojno-izobraževalni programi srednjega usmerjenega izobraževanja so namreč zasnovani na nekaterih predpostavkah, ki se razlikujejo od programov prejšnjega (poklicnega) šolstva. Med te predpostavke se prišteva tudi usposabljanje mladine za širša področja dela ali za več poklicev. Da pa ne bi bili mladi manj usposobljeni za opravljanje konkretnih del oz. nalog, so bili uvedeni programi usposabljanja, po katerih naj bi se mladi v času pripravništva usposabljali za samostojno opravljanje posameznih del. Pri uvajanju usmerjenega izobraževanja je prevladovalo prepričanje, naj bi novi programi omogočali pripravnikom, da se usposobijo za konkretno delo v krajšem času kot s prejšnjim (poklicnim) šolstvom. V praksi pa se je tudi pričakovalo, da bodo pripravniki, ki so končali zahtevnejše smeri v isti stroki, usposobljeni za začetek dela tudi na nižji stopnji zahtevnosti.

Poglaviti cilj raziskovalne naloge je bil ugotoviti obseg in kakovost strokovne usposobljenosti učencev (pripravnikov), ki so končali razne programe srednjega usmerjenega izobraževanja in se vključili v delo. Podatki so se zbirali tako, da so bili izdelani posebni vprašalniki, ki jih je Pedagoški institut poslal v 138 organizacij združenega dela. Nanje so anonimno odgovarjali mentorji oziroma instruktorji pripravnikov. Na tem mestu ne bom navajala podatkov, ki jih je zbral Pedago-

ški institut. Čeprav so podatki o usposobljenosti mladih za delo približno enaki v različnih organizacijah združenega dela, domnevam, da bi želeli izvedeti mnenje o usposobljenosti pripravnikov za konkretna dela v naši delovni organizaciji. Na podlagi tega je bil nekaterim mentorjem naših pripravnikov poslan vprašalnik, v katerem je bilo navedenih devet vprašanj z različnimi odgovori. In kakšni so rezultati?

Na vprašanje, ki se je nanašalo na dolžino usposabljanja za konkretna dela oz. naloge, so anketirani odgovorili takole:

Dva menita, da se pripravniki, ki so končali programe srednjega usmerjenega izobraževanja, usposobijo za konkretna dela v krajšem času kot učenci, ki so se izobraževali s prejšnjim (poklicnim) šolstvom. Šest jih meni, da je potreben za usposobitev sedanjih pripravnikov daljši čas kot za učence v prejšnjem šolskem sistemu; en mentor navaja, da je usposabljanje za konkretna dela in naloge odvisno bolj od posameznega pripravnika kot pa od šolskega sistema; eden pa je mnenja, da med sedanjim in prejšnjim sistemom ni razlik v usposobljenosti pripravnikov.

Na vprašanje mentorjem, ali menijo, da so pripravniki, ki so končali zahtevnejše smeri v isti stroki (na primer V. stopnja izobraževanja oz. bivša 4-letna srednja šola) usposobljeni tudi za začetek dela na nižji stopnji zahtevnosti (na primer na dela, kjer se zahteva III. ali II. stopnja izobraževanja oziroma bivša poklicna šola), so le-ti odgovorili takole:

Dva menita, da so pripravniki, ki so končali zahtevnejše smeri v isti stroki, usposobljeni za začetek dela tudi na nižji stopnji zahtevnosti. Štirje o tem niso prepričani. Na dveh vprašalnikih vprašanje ni bilo izpolnjeno. Dva pa sta odgovorila,

da nista imela takšnega primera.

O usposobljenosti sedanjih pripravnikov za konkretna dela v primerjavi s prejšnjim sistemom poklicnega šolstva, so bili podani naslednji odgovori:

Dva mentorja menita, da sedanji sistem izobraževanja bolje usposablja pripravnike za konkretna dela kot poklicno šolstvo. Osem pa jih je mnenja, da so sedanji pripravniki za konkretna dela slabše usposobljeni.

Tisti mentorji, ki pristajajo na slabšo usposobljenost sedanjih pripravnikov za konkretna dela, so odgovarjali tudi na vprašanje, kaj je po njihovem mnenju vzrok slabši usposobljenosti pripravnikov. Pri tem so štirje navedli neustrezne vzgojnoizobraževalne programe med pripravništvom v delovnih organizacijah. Medtem ko sta dva mentorja kot vzrok navedla tako prvi kot drugi dejavnik.

Pri vprašanju, kako so šole usposobile učence za začetek dela, so se dobili naslednji odgovori:

Za dobro usposobljenost pripravnikov po sedanjem sistemu izobraževanja so se opredelili trije mentorji, štirje pa so bili o tem malo manj prepričani. Trije mentorji menijo, da gre za nezadovoljivo usposobljenost.

Ocena mentorjev glede pripravljenosti delovne organizacije na sprejem pripravnikov, ki so končali programe usmerjenega izobraževanja, je sledeča.

Osem mentorjev je mnenja, da je delovna organizacija dobro pripravljena na sprejem pripravnikov. Dva pa navajata, da slabo.

Na vprašanje, kakšne spremembe je treba vnesti v sistem srednjega usmerjenega izobraževanja, da bi le ta v prihodnje ustrežnejše kot doslej usposabljal mladino za začetek dela, so mentorji odgovorili takole:

(Nadaljevanje na 11. strani)

(Nadaljevanje z 10. strani)

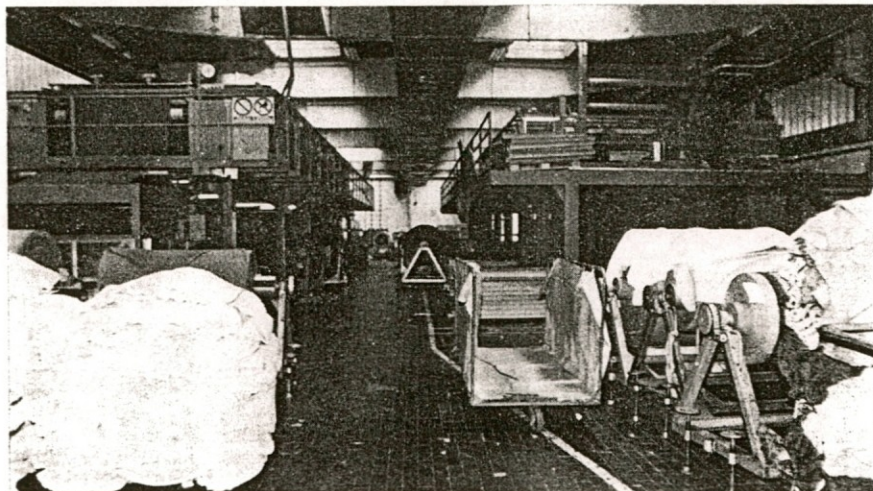
Polovica predlaga manjše popravke in dopolnitve zdajšnjega sistema izobraževanja, druga polovica pa je za sistemske spremembe šolstva.

Z zadnjim vprašanjem so se ugotavljali objektivni kriteriji, po katerih v organizacijah združenega dela vrednotijo uspešnost vključevanja pripravnikov v začetek dela po končani šoli.

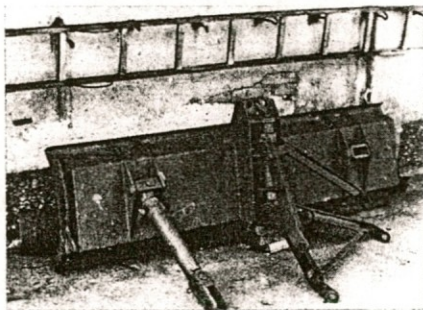
Tu so mentorji poudarili predvsem kvaliteto izdelkov in poklicno-etične norme (odnos do dela, delovnih sredstev, sodelavcev, strank). Na drugo mesto so postavili spretnost, izurjenost in delovne veščine. Med možnimi odgovori je bila navedena tudi točka — norme storilnosti, ki veljajo za vse delavce posameznega obrata. Toda tega odgovora ni nihče obkrožil. Menim, da je to pravilno. Za pripravnika je namreč pomembnejše, da izoblikuje določene značilnosti, ki so pomembne pri delu, kot to, da že takoj na začetku presega normo ne glede na kakovost opravljenega dela.

Odgovori naših mentorjev na vprašalnik o usposobljenosti mladih za delo so, kot sem omenila že na začetku, podobni tistim, ki so jih zbrali sodelavci Pedagoškega instituta. Iz njih pa razberemo, da bo v prihodnjih vzgojno-izobraževalnih programih potrebno posvečati večjo pozornost proizvodnemu delu oziroma delovni praksi učencev v delovnih organizacijah, praktičnemu pouku, predmetu osnove tehnike in proizvodnje ter programom usposabljanja po končani šoli.

L. L.

Nov širinsko razpenjalni stroj bo kmalu sestavljen v celoti. Za to je potrebno pohvaliti vse delavce, ki opravljajo kakršnokoli delo v zvezi z njim, večina celo po dvanaest ur dnevno.

Snežni plug že čaka na prvi sneg

Tudi železje se stara — odslužen tovarniški kombi na dvorišču delovne organizacije

Praznovanje jeseni

Jesen, za nekatere najlepši letni čas s svojimi zlatimi barvami. Jesen, ko se narava počasi pripravlja na zimski počitek. Ta letni čas doživlja vsak po svoje, tudi otroci, kar so nam pokazali nekega lepega popoldneva v oktobru v vrtcu Preserje (ta vrtec je eden najmanjših v naši občini in ima dve skupini z vsega 40—50 otrok). Otroci in tovarišice Zdravka, Andreja in Ana so pripravili za starše razstavo svojih izdelkov, v glavnem iz jesenskih pridelkov: listja, krompirja, koruze, kostanja itd. Prav prikupni so bili videti ježki, možički, ptički, aviončki in še cela vrsta drugih izdelkov. Po ogledu razstave je bil kratek kulturni program z lepimi jesenskimi pesmicami in pa dramsko uprizoritvijo pravljice DEBELA REPA. Prijetno je videti, kako se naši malčki znajo vživeti v igrice in s kakšnimi žarečimi obrazy so sprejeli naš aplavz in pohvale. Na koncu smo bili vsi povabljeni v jedilnico, kjer so nas na mizah čakale velike košare z jesenskim sadjem: jabolki, hruškami, grozdem in pa krožniki kuhanega kostanja. Bilo je kar malo tesno v prostoru, ki je namenjen otrokom za jedilnico, saj so mizice in stolčki majhni, staršev pa je bilo veliko. Pomešali smo se med otroke in ob uživanju jesenskih sadežev klepetali z otroci, starši in tovarišicami. Čas je hitro minil in na poti domov smo se še pogovarjali o prijetni zamisli tovarišic in o njihovem trudu z našimi otroci. Zato mislim, da lahko v imenu vseh prisotnih staršev izrečem zahvalo tovarišicam za prijetno popoldne, ki so nam ga pripravile.

D. Č.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih v Induplati

Na različnih nivojih je bilo velikokrat izrečenih nešteto besed o ustreznosti naše izobrazbe za dela oz. naloge, ki jih opravljamo. Dejstvo je, da veliko ljudi z neustrezno izobrazbo opravlja delo, ki zahteva precej višjo stopnjo izobrazbe. Res je, da dolgoletne izkušnje lahko učinkovito nadomestijo večletno izobraževanje. Vendar pa v današnjem svetu, v družbi, ki je odprla mladim ljudem vse poti, da si pridobijo ustrezno izobrazbo, naj ne bi bilo to nadomestilo za »sedenje v šolskih klopih«.

Kakor otrok ne more začeti govoriti brez pomoči in potrpežljivosti vzgojitelja (mami, oče), tako tudi ni dobrega delavca brez ustreznega učitelja. Nobenega, še tako enostavega dela, ne zmoremo opravljati, ne da bi nam ga nekdo pokazal oziroma razložil. Morda je kdo že opazoval kakšnega človeka, ki ima npr. lopato prvič v rokah, zgodi se celo, da niti ne ve, ali naj jo drži z levo ali desno roko, da o nadaljnjih gibih ne govorimo.

Ker pa živimo v razgibanem okolju, v družbi, katere proizvodnja in potrošnja temeljita vsaj na delni

izobraženosti, tudi ni dovolj le poznavanje mehanskih gibov, s katerimi se streže strojem. Dobro je, ko bi delavec za strojem in tudi v administraciji poznal ne samo svoj košček dela, kateremu se lahko hitro priuči brez vsake izobrazbe. Namesto posameznega dela bi moral poznati celoten delovni proces in njegove zakonitosti, spoznati bi moral surovine oziroma lastnosti materialov, ki jih uporablja pri delu, zanimivo pa bi bilo tudi vedeti, kje in kako se končni izdelki uporabljajo itd. Vse to pa se težko spozna brez nekega izobraževalnega procesa. Zato ne sme biti poudarjanje težnje po pridobivanju ustreznih kvalifikacij »klic vpijočega v puščavi«, temveč bi moralo biti to splošna družbena akcija.

Konkretna situacija glede kvalifikacijske in izobraževalne strukture zaposlenih v naši delovni organizaciji je prikazana v spodnji tabeli. Menim, da ob pregledu podatkov ni potrebno pisati komentarjev, saj so številke in odstotki dovolj zgovorni! Morda samo kratko pojasnilo k tabeli:

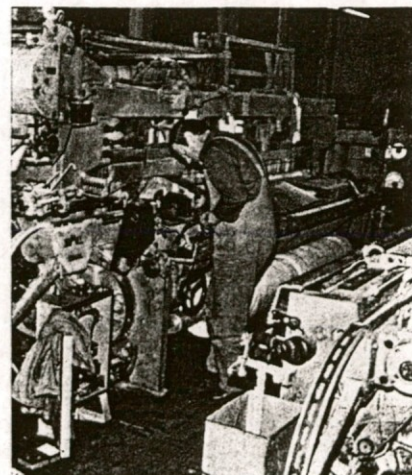
KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA ZAPOSLENIH dne 7. 10. 1985)

Oddelek	Planska								Dejanska								Ustrez. zased. del in nal. v %
	NKV	PKV	NSI	KV	VKV	VŠI	VSI	NKV	PKV	NSI	KV	VKV	VŠI	VSI			
Predilnica	2	1	0	70	4	1	0	43	23	1	11	0	0	0	39,7		
Sukalnica	0	0	0	33	0	0	0	18	13	0	2	0	0	0	45,4		
Pripravljalnica	4	14	1	46	6	1	0	30	33	0	8	1	0	0	56,9		
Tkalnica	4	9	2	157	40	0	1	83	83	0	38	9	0	0	36,6		
Oplemenitilnica	1	25	9	42	8	1	0	31	36	3	8	8	0	0	33,7		
Vzdrževanje	17	4	5	30	23	0	1	17	13	1	44	5	0	0	71,2		
Vodstvo TOZD Proizvodnja	0	0	4	0	3	2	5	2	2	0	0	8	2	0	50,0		
Prodajalna Jarše	0	0	0	13	2	0	1	0	2	0	11	2	1	0	75,0		
Prodajalna BG	0	0	0	6	2	0	0	0	0	0	5	1	2	0	100,0		
Prodajalna SA	0	0	0	4	1	0	0	0	0	0	4	1	0	0	100,0		
Restavracija in počitniški domovi	0	2	0	14	4	1	0	4	4	1	7	3	0	0	63,1		
Konf. šot. Radomlje	0	13	3	40	6	1	0	22	24	0	12	4	0	1	28,5		
Konf. Mengeš	0	5	2	27	4	0	0	11	16	0	11	0	0	0	36,8		
Konf. notr. opr.	0	14	0	12	1	0	0	14	6	1	6	0	0	0	44,4		
Konf. Peče	0	4	0	28	2	0	0	29	3	0	2	0	0	0	11,7		
Konf. Mokronog	0	10	1	61	4	1	0	57	4	1	15	1	0	0	25,6		
Težka konf. Radomlje	0	16	0	7	2	1	0	14	5	0	6	1	0	0	57,6		
Kovinske konstr.	0	7	1	16	4	1	0	13	5	0	10	1	0	0	68,7		
Vodstvo TOZD Konf.	0	0	0	1	3	2	0	0	0	1	1	3	1	0	33,3		
DSSS	0	0	8	4	38	36	29	3	3	11	14	51	18	15	35,6		
DO	28	123	36	611	157	48	37	391	275	20	215	99	24	16			

Podatki o kvalifikaciji oziroma izobražbeni strukturi zaposlenih so razdeljeni na posamezne organizacijske enote. V 1. stolpcu je nato numerično (številčno) prikazano, kakšen kader bi DO Induplati potrebovale glede na potrebe proizvodnje in ostalih dejavnosti. Drugi stolpec kaže, kakšno kvalifikacijo oziroma izobrazbo dosegamo zaposleni v Induplati. V tretjem stolpcu pa so odstotkovno izraženi tisti delavci, ki imajo takšno kvalifikacijo oziroma izobrazbo, kakršno zahtevajo njihova dela in naloge. Npr. na delih in nalogah, kjer se zahteva kvalifikacija, morajo imeti nekdanjo poklicno šolo oziroma IV. stopnjo usmerjenega izobraževanja; kjer se zahteva višja izobrazba, pa višjo šolo oziroma VI. stopnjo usmerjenega izobraževanja itd. V

tovarni je tudi nekaj primerov, zlasti pri mlajših delavcih, ko delavec opravlja delo, ki zahteva nižjo izobrazbo od njegove (npr. nekdo s končano višjo šolo opravlja delo, za katerega se zahteva srednja šola). Vse takšne primere sem prištela k ustreznim zasedenostim del in nalog. Kakor je znano, se za vsa dela v proizvodnji, razen za čiščenje prostorov, zahteva najmanj kvalifikacija. Ker se to v preteklosti ni zahtevalo, sem k ustreznim zasedenostim del in nalog prištela tudi tiste, ki imajo polkvalifikacijo in popolno osnovno šolo, drugače bi bili podatki o naši kvalificiranosti še dosti slabši. Toda tudi tako nam ne more nihče zavidati. Ne v Sloveniji, da o razvitem zahodu niti ne govorimo!

E. H. in L. L.

Elektrikar pri popravilu stavev

Obisk slušateljev šole samoupravljanja v Induplati

Sola samoupravljanja, ki jo organizira občinski sindikalni svet, ima v svojem programu tudi obisk ene izmed delovnih organizacij v domažljski občini ter izmenjavo mnenj s predstavniki OZD v obliki okrogle mize. V program šole samoupravljanja, ki je potekala od 21. do 25. oktobra, so tokrat vključili našo delovno organizacijo.

V Induplati so udeleženci šole samoupravljanja prišli 25. oktobra. Poleg slušateljev, ki jih je bilo 19, so v našo delovno organizacijo prišli se Cvetka Žen, vodja šole samoupravljanja, Štefan Markovič, sekretar občinskega sindikalnega sveta in Darko Gognjavec, sekretar sekretariata za notranje zadeve pri Sob Domžale.

Slušatelji šole samoupravljanja so si najprej ogledali proizvodne obrate v naši delovni organizaciji. Nato pa je bila organizirana okrogla miza, na kateri so iz Induplati sodelovali predsedniki delavskih svetov posameznih tozdov oziroma DSSS, sekretar OO ZSMS, predsednica IO konference osnovne organizacije sindikata delovne organizacije, vodja službe za varstvo pri delu, vodja kadrovske službe, šef kadrovsko-organizacijskega sektorja in pomočnik direktorja.

Po ogledu delovne organizacije je bila gostom najprej predstavljena sestavljenost DO Induplati. Seznanjeni so bili z rezultati poslovanja v devetmesečju. Predstavljeno pa jim je bilo tudi gradivo za zbor delavcev o rezultatih poslovanja v obdobju januar—september 1985, ki ga pripravlja ekonomsko-analitski sektor.

Goste je zanimala predvsem višina naših osebnih dohodkov in

Po ogledu proizvodnje so se slušatelji šole samoupravljanja zbrali v sejni sobi delovne organizacije, kjer je potekal pogovor v obliki okrogle mize s predstavniki strokovnih služb, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v DO

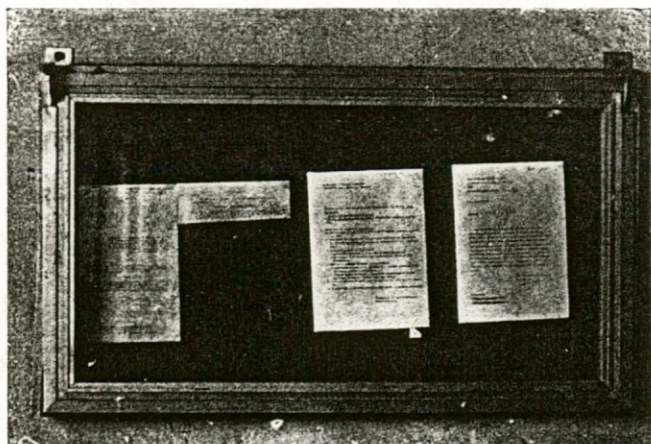
razmerje med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom. Nadalje so spraševali o organizaciji in trajanju pripravništva pri nas. Želeli pa so izvedeti čimveč tudi o delovanju naše mladinske organizacije, organizacije zveze komunistov ter o delu delegatskega sistema.

Po razgovoru med slušatelji šole samoupravljanja in predstavniki naše delovne organizacije je Darko Gognjavec, sekretar Sekretariata za notranje zadeve, podal poročilo o varnostni situaciji v Sloveniji in še posebej v občini Domžale ter poročilo o stanju gospodarstva v občini Domžale.

L. L.

Slušateljcem šole samoupravljanja je razkazala proizvodne obrate v Jaršah sodelavka Marica Jerman

Med oblike obveščanja delavcev spadajo tudi oglasne deske. V DO Induplati jih je enaindvajset. Na njih visijo čisto pomembna besedila. Se zavedamo, da so namenjena nam! Kako pogosto se ustavimo pred oglasnimi deskami?

VSEM DELAVCEM
DELOVNE ORGANIZACIJE
INDUPLATI ŽELIMO OB
29. NOVEMBRU, DNEVU
REPUBLIKE

PRIJETNO PRAZNOVANJE!

Uredništvo Konoplana

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Prišli:

1. PROSENC VIKTORIJA, čišč.
sur. tkanin, prišla 1. 10. 1985,
2. MULALIĆ NURKA, tkalka, pri-
šla 1. 10. 1985.

Odšli:

1. AURAMOVSKI DRAGAN, del.
v oplem., izstopil 2. 10. 1985.

TOZD KONFEKCIJA

Prišli:

1. PIRNAT JERNEJ, del. v težki
konf., prišel 7. 10. 1985.

Odšli:

1. VILIĆ MARIJA, del. v konf.,
upokojena 4. 9. 1985,
2. ŠTEFANČIČ ZDENKA, šivilja,
izstopila 20. 10. 1985.

TOZD MALOPRODAJA

Sprememb ni bilo.

TOZD RESTAVRACIJA IN

POČITNIŠKI DOMOVI

Sprememb ni bilo.

DSSS

Sprememb ni bilo.

POROČILI SO SE:

ZAIČEK ROMANA, tkalka in
PLAZNIK MILAN, ključavničar,
GALUN MOJCA, sukanje, poro-
čena GOMZI.

Iskreno čestitamo!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage
mame

MARIJE SIMONČIČ

se zahvaljujem vsem sode-
lavecem oplemenitilnice za iz-
raze sožalja in denarno po-
moč.

Marija Vavpotič

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči izgubi
moje drage mame

PAVLE MAJDIČ

se zahvaljujem vsem sode-
lavlcam in sodelavcem ter
delovni organizaciji za tola-
žilne besede, izrečeno sožalje,
podarjeno cvetje in sprem-
stvo ob njenem zadnjem slo-
vesu.

France

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage
mame

CECILIJE PAVRIČ

se iskreno zahvaljujem vsem
sodelavcem za izrečeno so-
žalje, cvetje in denarno po-
moč ter spremstvo na njeni
zadnji poti.

Žalujoča Marinka Kern

POROČILO O GIBANJU OD ZA SEPTEMBER 1985

Pregled osebnih dohodkov za september 1985 za delo v polnem delov-
nem času ob normalnih delovnih pogojih in polni zahtevnosti del in
nalog:

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restavr.	TOZD Konf.	DSSS	Skupaj
do 35.000	5		2			7
35.000—40.000	31		26			57
40.000—45.000	82		71			153
45.000—50.000	106		62			168
50.000—55.000	111	7	49	6		177
55.000—60.000	99	12	28	12		154
60.000—65.000	48	2	15	13		81
65.000—70.000	30	1	11	9		55
70.000—75.000	21	1	4	11		38
75.000—80.000	11	1	3	10		25
80.000—85.000	8	1		8		18
85.000—90.000	4		3	10		17
90.000—95.000	2		5	8		15
95.000—100.000	1	1		5		7
100.000—105.000	1	1		5		7
nad 105.000	1		2	10		13
Skupaj	560	26	18	281	107	992
Najnižji OD	30.967	50.241	50.729	34.600	50.549	30.967
Najvišji OD	121.307	101.234	103.860	123.198	146.020	146.020
Povprečni OD	53.783	60.949	65.292	51.269	78.808	56.167

Vrednost točke za september je znašala v brutto vrednosti 0,35 din.
Najnižji OD v višini 30.967 din je bil dosežen ob 84,5 % doseganju norme.

BOLNIŠKI IZOSTANKI V SEPTEMBRU 1985

TOZD	Štev. zaposl.	Bolezen v %	Nesreče pri delu v %	Nega druž. članov v %	Sprem. druž. članov v %	Redni in pod. por. dopust v %	Skupaj v %	Izpadle ure
Proizvodnja izdelkov iz sintetičnih vlaken	573	3,98	0,59	0,33	0,09	1,49	6,48	6527
Maloprodaja	29	11,70	—	0,69	0,30	—	12,69	644
Restavracija in počitniški domovi	19	3,50	—	—	—	—	3,50	126
Konfekcija	292	4,18	—	0,83	0,09	2,49	7,59	3898
DSSS	113	3,66	—	0,93	0,04	1,77	6,40	1272

Povprečni izostanki za celotno podjetje:

Zaposlenih 1026 delavcev	
Izostanki zaradi bolezni	4,21 %
Izostanki zaradi nesreč	0,33 %
Izostanki zaradi nege družinskega člana	0,54 %
Izostanki zaradi spremstva	0,09 %
Izostanki zaradi porod. in pod. porod. dopusta	1,73 %
S k u p a j :	6,90 %

Izdaja v 1650 izvodih DO INDUPLATI Jarše r.o. Uredniški odbor: Ivica ČESNIK, Lada LAVRIČ, odgovorni
urednik, Hilda FRELIH, Gordana GARDASEVIČ, Katja KHAM, Vida KOŽELJ, Maks LAVRINC, Marjan MALI,
Kristina PUNGERČAR in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen
plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421—1/72 od 8. 4. 1974).